

PFU-SAK NR. 093/14

KLAGER: Marte Rognerud
ADRESSE: Henckels gate 5, 3613 Kongsberg
TELEFON:
PUBLIKASJON: Bergens Tidende (papir og nett)
PUBLISERINGSDATO: 30.01.2014
STOFFOMRÅDE: Kultur
GENRE: Nyhetsartikkel
SØKERSTIKKORD: Kildebruk, kontroll av opplysninger, tittelbruk
REGISTRERT: 10.03.2014
BEHANDLET I SEKR.: 10.03.2014; bedt om samtykke
28.03;2014; klagen igangsatt
BEHANDLES I PFU: 24.06.2014
FERDIGBEHANDLET: 24.06.2014
BEHANDLINGSTID: 104 dager
KLAGEGRUPPE: Privatperson
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
RETTSBEHANDLING:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER: Samtykke vedlagt.

SAMMENDRAG:

Bergens Tidende publiserte **torsdag 30. januar** en artikkel som omhandlet situasjonen rundt et kulturhus i Bergen. Tittelen var «**Splittet miljø i Bergen Kjøtt**» og ingressen:

«Det er uro og delte meninger blant brukerne av kulturhuset Bergen Kjøtt etter krav fra kommunen om at stedet må stenge.»

Artikkelen startet slik:

«Onsdag skrev BT om situasjonen på kulturhuset Bergen Kjøtt, som er preget av uro. Bergen kommune krever at huset stenges innen 28. februar på grunn av at bygget ikke har brukstillatelse, byggets nye eiere har sagt opp leieavtalen med Bergen Contemporary Art Project AS, som er drevet av Annine Birkeland. Birkeland selv mener oppsigelsen er ugyldig, og uttalte til BT i går at hun vil ta saken videre ved hjelp av advokat. Birkeland sier også at hun mener de nye eierne driver en kynisk kamp, og «kjører en svertekampanje for å overta bygget eller tømme det»

Videre:

«Rapper i A-laget, Vågard Unstad, reagerer på hvordan saken om Bergen Kjøtt har utviklet seg. Unstad skrev onsdag ettermiddag et innlegg på bt.no, der han oppfordrer Birkeland til å overlate prosjektet til de nye eierne.»

«Rapperen er ikke selv tilknyttet Bergen Kjøtt for øyeblikket, men har vært det tidligere. BT får opplyst fra BCAP at et av medlemmene i A-laget, som leide øvingslokale på Bergen Kjøtt, ble kastet ut i desember 2012 på grunn av utestående husleie på over 23.000 kroner. Unstad bestrider dette, og mener de holdt tilbake husleie på grunn av kontraktbrudd etter at fukt i øvingslokalet ødela instrumentene deres. Unstad er også god venn med en av de to nye eierne, Reshad Eiyad. Unstad synes situasjonen som har oppstått på Bergen Kjøtt er trist. –Men det er ikke riktig å si at den har oppstått. Vi er flere som har merket at det er problemer med driften på Bergen Kjøtt.»

[...]

«Even Brenna i Souldrop har studio på Bergen Kjøtt sammen med Pål Myran-Håland og Thomas Knudsen. Han vil ikke kommentere saken ut over denne kommentaren: – Jeg håper huset får bli, og at arbeidet Stig og Annine har lagt ned i det ikke har vært forgjeves, sier Brenna.»

[...]

«BT har vært i kontakt med et titall musikere som holder til på Bergen Kjøtt, men ingen av dem har ønsket å kommentere saken før situasjonen rundt Birkelands oppsigelse, som hun bestrider og mener er ugyldig, er avklart. Produsent Yngve Sætre fra Duper Studio sa i går til BT at kulturhuset Bergen Kjøtt aldri hadde blitt til uten Annine Birkeland.»

KLAGEN:

Klager er en vanlig leser med samtykke fra den omtalte Annine Birkeland. Klager mener det ikke er dekning for tittel og lurar på hvor i artikkelen et splittet miljø beskrives: «Hvor er miljøet fra Bergen Kjøtt som genererer overskriften: "splittet miljø i Bergen kjøtt".»

Videre reageres det på bruken av Unstad som kilde siden han er en venn av de nye eierne. Slik klager ser det, er Unstad inhabil. Klager lurar også på hvor dette «vi» kommer fra. Mener Unstad andre i huset, eller bare synser han? spør klager.

Oppsummert: «I denne saken er det slett kildekritikk, og mye synsing av en som i henhold til teksten høres ut som han har kjennskap til forholdene uten at det presenteres hvordan han har det, når han i tillegg er venn med nye eiere som vil ta over huset og det er stor strid om dette i Bergen synes jeg denne artikkelen blir et veldig usaklig innlegg uten referanser.»

Klager viser til punkt 3.1 (kilder skal identifiseres), 3.2 (kildebruk og kontroll av fakta); 4.1(saklighet og omtanke), 4.2 (skille fakta og kommentar) og 4.4 (tittelbruk).

TILSVARSRUNDEN:

Bergens Tidende (BT) skriver innledningsvis at den påklagede artikkelen er én i en rekke artikler om Bergen Kjøtt. BTs omtale av saken startet dagen før (se vedlagte artikkel). Vågard Unstad skrev derfor et debattinnlegg på BT.no samme dag, (se vedlegg), og BT skriver: «Vi anså debattinnlegget som et element i diskusjonene som allerede var på gang rundt Bergen Kjøtt, og det ble derfor fulgt opp med et intervju med Unstad og flere andre.»

BT viser til at det tydelig fremgår av artikkelen hvilken tilknytning Unstad har til Bergen Kjøtt, og BT mener dette ikke gjør ham inhabil: «At han er venn med de nye eierne fratar ham ikke retten til å uttale seg om forholdene knyttet til lokalene eller å delta i det offentlige ordskiftet. Det fremgår også tydelig av den innklagede artikkelen at han er «god venn med en av de to nye eierne», noe som gjør det mulig for leserne selv å vurdere uttalelsene med dette som bakteppe.» BT mener Unstad er en relevant kilde: «Han er selv en bruker av huset og en del av miljøet som bruker Bergen Kjøtt. Unstad er dessuten aktiv i samfunnsdebatten, og skrev selv et debattinnlegg som ble publisert i forkant av intervjuet i den påklagede artikkelen.»

Hva gjelder bruken av «vi» skriver BT at «Formuleringen er et direkte sitat fra intervjuobjektet, og det går tydelig frem at dette er en meningsytring. Forøvrig er det et faktum at det har vært problemer med driften av kulturhuset – noe både manglende brukstillatelse, manglende levering av regnskap og varsel om tvangsoppløsning viser. BT har vært i kontakt med en rekke personer som holder til i lokalene, og personer som har ulik tilknytning til lokalene. Ingen av dem uttaler seg i detalj i saken – flere viser til at de ikke ønsker å gjøre det før den pågående konflikten er avgjort. Blant de BT har vært i kontakt med, mener noen at BCAP bør fortsette, andre mener det er på tide å overlate driften til andre. Vi er enige i at saken ville stått enda bedre dersom flere av disse valgte å stå frem. Det har de ikke ønsket. Det endrer imidlertid ikke på det faktum at det er ulike meninger i miljøet om hva som bør gjøres videre med Bergen Kjøtt.»

Det vises også til den videre dekningen av Bergen Kjøtt (se vedlagte artikler). BT understreker at artikkelen må leses som en del av en løpende dekning av konflikten rundt Bergen Kjøtt. BT skriver at avisen har ønsket å dekke ulike sider av konflikten, og opplever at den påklagede artikkelen nettopp er med på «å styrke kildebredde og klargjøre de ulike oppfatningene i den aktuelle saken. [...] Sakskomplekset har vært omtalt på kommentarplass, i leserinnlegg og på reportasjeplass. BT har sluppet til ulike synspunkter i denne saken. Vår oppfatning er at mediehuset har hatt en bred og grundig dekning av saken.»

BT mener artikkelen gir en presis og nøktern gjengivelse av meninger, og kan heller ikke se at artikkelen har kommenterende innhold. BT mener den har dekning for tittel og ingress.

Klageren reagerer på BTs argument om løpende dekning, og spør: «Siden de også selger avisen i løssalg er jeg usikker på vurderingen deres om at de over tid har en bred dekning. Kan jeg da ikke kjøpe bare en avis, men må jeg kjøpe daglig i et halvt år for å kunne vurdere sakene de skriver om?»

Det vises til tittelen, og klager skriver: «Når overskriften på artikkelen er «Splittet miljø på Bergen Kjøtt» bør artikkelen navngi brukere på Bergen Kjøtt som er misfornøyde, ikke en som leide lokale der i desember 2012. Kildene til Bergens Tidene er ikke navngitte, og jeg

aner ikke om de er reelle?» Klager er av den oppfatning at BT ikke har dekning for tittelen.

Om kildebruken: «Er Vågard Unstad er relevant kilde? A-laget som han er en del av ble kastet ut fordi det var for mye bråk med dem som leietakere. Og han leier ikke på Bergen Kjøtt. Kan jeg uttale meg om redaksjonen i Bergens Tidende fordi jeg var frilansfotograf der for mange år siden? Kan Bergens Tidende garantere at han ikke får leie lokaler der om de nye huseierne får overta?»

Bergens Tidende (BT) skriver at det ikke er praktisk mulig å dekke alle sider av alle saker i hver eneste papirutgave. «Vår praksis, som vi oppfatter at vi deler med andre mediehus, er å se på dekningen av saker over tid, og at vi samlet sett har en balanse i dekningen. Slik sett vil det i den løpende dekningen av et sakskompleks være ulike sider av saken som blir belyst ved ulike anledninger. Vi minner også om at BTs dekning i den innklagede saken ikke handler om hvorvidt en leietager burde vært kastet ut eller ikke, men om uenigheter i miljøet rundt Bergen Kjøtt.»

Hva gjelder punkt 3.1, skriver BT: «Vi viser til vårt første tilsvare. I dette tilfellet er det nettopp hensynet til kildevernet som er årsaken til at navn ikke er brukt. Som redegjort for, har vi vært i kontakt med en rekke personer – som enten holder til i lokalene eller har annen tilknytning til dem. Blant dem var både personer som støttet dagens driver, og personer som ønsket at nye personer overtok. Vi er enige med klager at det ville vært en fordel å få frem disse navnene, men det har i dette tilfellet ikke vært mulig. Vår vurdering er at opplysningene var såpass interessante i en pågående debatt, at vi aksepterer at navn ikke ble brukt. [...] Det er ulike oppfatninger om hvordan kulturhuset skal drives videre, og det er med det bakteppet denne artikkelen bør forstås. Unstad er den eneste som offentlig har målbåret ønsket om endring»

Videre mener BT at Vågard Unstad er en relevant kilde og hans tilknytning til de nye eierne er redegjort for i den innklagede artikkelen. BT oppfatter at avisen har dekning for tittelen i denne saken. «Det er uenigheter i miljøet rundt Bergen Kjøtt om hvem som er best egnet til å drive videre.» Det vises ellers til videre dekning av saken, se vedlegg. «BT har hatt en grundig og bred dekning av forholdet, og vi forutsetter at PFU ser på samlede dekningen i sin vurdering av mediehusets kildebruk.»